

Taitaja-kilpailun **SÄÄNNÖT**

SISÄLLYSLUETTELO

---

1. KILPAILUN TARKOITUS.....	4
1.1. Yleistä	4
1.2. Tavoite	4
1.3. Eettiset säännöt ja arvot.....	4
2. KILPILUJÄRJESTELMÄ	5
2.1. Taitaja-finaali	5
2.2. Taitaja-semifinaali	5
2.3. Kilpailussa käytettävä kieli.....	5
3. ILMOITTAUTUMINEN	5
3.1. Ilmoittautuminen ja ilmoittautumisaika	5
3.2. Ilmoittautumismaksu	5
4. KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN	
4.1. Kilpailujärjestäjän vastuut ja oikeudet.....	6
4.2. Skills Finland ry:n vastuut ja oikeudet	6
4.3. Kilpailun kesto	6
4.4. Kilpailulajit ja niiden valinta	6
4.5. Lajikuvaus.....	7
4.6. Kilpailutehtävät.....	7
4.7. Kilpailutoimisto.....	7
4.8. Virallinen ilmoitustaulu	8
4.9. Vakuutukset	8
5. KILPAILIJAT JA TOIMIJAT.....	8
5.1. Kilpailijat.....	8
5.2. Vieraskilpailijat ja +1-kilpailijat.....	8
5.3. Kilpailujohtaja	9
5.4. Kilpailun jury ja ylituomari	9
5.5. Päätuomari ja tuomaristo.....	9
5.6. Lajivastaava ja varavastaava.....	9
5.7. Lajiohjausryhmä	10
5.8. Semifinaalikoordinaattori	10
5.9. Kilpailuhuoltaja	10
5.10. Joukkueenjohtaja.....	10

6. TAITAJA-FINAALI, KILPAILUN TOTEUTUS	11
6.1. Kilpailun kulku	11
6.2. Kilpailualueeseen tutustuminen	11
6.3. Kilpailussa käytettävät materiaalit, koneet ja laitteet.....	11
6.4. Lajiaikataulu	11
6.5. Arviointi.....	11
6.6. Kilpailun tulokset ja niiden julkistaminen	12
6.6.1. Kilpailijoiden tulokset.....	12
6.6.2. Koulutuksenjärjestäjäkohtaiset tulokset.....	12
6.6.3. Palkinnot ja kunniakirjat.....	12
6.6.4. Taitajien Taitaja	12
6.7. Vastalausemenettely	13
6.7.1. Periaate	13
6.7.2. Vastalauseen jättöoikeus.....	13
6.7.3. Vastalauseen jättöaika	13
6.7.4. Vastalauseen käsittely	13
7. TAITAJA-SEMIFINAALI	13
7.1. Semifinaalin tarkoitus	13
7.2. Semifinaalijärjestäjän vastuut ja oikeudet	14
7.3. Semifinaalin ajankohta.....	14
7.4. Semifinaalikelkilpailun kesto.....	14
7.5. Semifinaalikelkilpailijoiden määrä	14
7.6. Semifinaalin kilpailutehtävät	15
7.7. Semifinaalin arviointi.....	15
7.8. Semifinaalin tulokset, niiden julkistaminen ja palkinnot	15
7.9. Semifinaalin vastalausemenettely	15
7.10. Semifinaalin toimijat	16
7.10.1. Kilpailujohtaja.....	16
7.10.2. Tuomaristo	16
7.10.3. Semifinaalikoordinaattori	16
8. TAITAJA-KILPAILUJÄRJESTÄJÄKSI HAKEMINEN	16
9. PYSYVÄT LAJIT	17

1. KILPAILUN TARKOITUS

1.1. Yleistä

Taitaja-kilpailu on kansallinen, kaikille ammatillisessa koulutuksessa oleville, kilpailuvuonna 20 vuotta täyttävälle tai sitä nuoremmille, tarkoitettu nuorten ammattitaitokilpailu.

TaitajaPLUS-kilpailu on kaikille erityistä tukea tarvitseville, ammatillisessa koulutuksessa oleville tarkoitettu ammattitaitokilpailu. Taitaja9-kilpailu on peruskoulun 9-luokkalaisille tarkoitettu kädentaitokilpailu. TaitajaPLUS- ja Taitaja9-kilpailuista määrätään niiden omissa säännöissä.

Ammattitaitokilpailujen tarkoituksena on edistää ammatillista huippuosaamista, parantaa ammattiosaamisen ja koulutuksen laatua ja arvostusta sekä kohottaa ammattikoulutuksen vetovoimaa. Ammattitaitokilpailut ovat arvokas työelämän ja ammattikoulutuksen yhteistyömuoto, josta hyötyvät kaikki siihen osallistuvat. Elinkeinoelämä, koulutuksenjärjestäjät, opetushallinto ja keskeiset työmarkkinajärjestöt ovat mukana kehittämässä ammattitaitokilpailutoimintaa.

Mahdollisuus osallistua Taitaja-kilpailuun motivoi nuoria parempiin oppimistuloksiin ja -suorituksiin. Ammattitaitokilpailuihin osallistuminen ja niissä menestyminen antaa hyvän kuvan nuoren ammattiosaamisesta.

Kilpailut ja niiden aikana suoritettavat tehtävät tunnustetaan mahdollisimman laajasti osaksi opintoja ja näyttöjä. Vastaavasti kilpailujen järjestämiseen osallistuminen otetaan huomioon opintosuorituksina.

1.2. Tavoite

Taitaja-kilpailun tavoitteena on:

- ▶ edistää ammatillista huippuosaamista ja sen arvostusta
- ▶ parantaa ammattikoulutuksen laatua
- ▶ edistää oppimistuloksia ja niiden vertailua
- ▶ kannustaa nuoria oman ammattiosaamisensa jatkuvaan kehittämiseen ja yrittäjyyteen
- ▶ lisätä ammattikoulutuksen tunnettuutta ja vetovoimaa
- ▶ toimia ammattikoulutuksen näyteikkunana ja tukea nuorten ammatin- ja uravalintoja
- ▶ edistää ammattikoulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä ja luoda uudenlaisia verkostoja ammattiosaamisen kehittämiseksi
- ▶ tuoda nuorten osaamista yritysten ja muun työelämän tietoisuuteen ja lievittää rekrytointiongelmia
- ▶ nostaa esille ikäluokkansa parhaat nuoret ammattiosaajat ja kannustaa heitä kansainväliseen kilpailutoimintaan.

1.3. Eettiset säännöt ja arvot

Lähtökohtana Taitaja-kilpailussa ovat osallistumisen vapaaehtoisuus ja nuoren oma halu kilpailemiseen. Kaikille kilpailutoiminnasta kiinnostuneille nuorille pyritään takaamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua kilpailuun.

Kilpailu on oppimisen paikka. Haastamme kaikki toimimaan avoimesti, reilusti, viisaasti, osaamisesta iloiten ja taitavasti. Kaikkien kilpailussa mukana olevien tulee sitoutua näiden arvojen edistämiseen.

Tapahtuman järjestelyissä tulee ottaa huomioon erilaisten ryhmien tarpeet siten, että kilpailu on kaikkien kannalta esteetön, mahdollisimman yleisöystävällinen ja helposti seurattava.

2. KILPAILUJÄRJESTELMÄ

Vuosittain järjestettävä Taitaja-kilpailu koostuu lajikohtaisista semifinaaleista ja finaalista.

Skills Finland ry myöntää Taitaja-kilpailun järjestäjäoikeudet hakemusten perusteella.

2.1. Taitaja-finaali

Taitaja-finaali on Taitaja-kilpailujen päätapahtuma. Taitaja-tapahtuma sisältää itse kilpailun lisäksi avajaiset ja päättäjäiset sekä kilpailun tavoitteita tukevia oheistapahtumia. Taitaja-tapahtumassa esitellään eri tavoin ammatillista koulutusta ja koulutustarjontaa sekä tarjotaan mahdollisuudet työvoiman rekrytointiin ja yritys yhteistyöhön.

Taitaja-finaalissa yksilölajeissa kilpailee pääasiassa 8 kilpailijaa ja pari- tai joukkuekilpailuissa 8 kilpailijaparia tai kilpailijajoukkuetta. Kilpailijat karsitaan finaaliin semifinaalien kautta.

Taitaja-finaali järjestetään maaliskuu-toukokuussa.

2.2. Taitaja-semifinaali

Taitaja-semifinaaleissa karsitaan Taitaja-kilpailuun ilmoittautuneista yksilölajeissa pääsääntöisesti 8 parasta ja pari- tai joukkuelajeissa pääsääntöisesti 8 parasta paria tai joukkuetta Taitaja-finaaliin. Semifinaalit järjestetään viimeistään 2 kuukautta ennen Taitaja-finaalia (tammi-helmikuussa). Semifinaalien ajankohdasta päättää Skills Finland ry Taitaja-kilpailujärjestäjän esityksestä.

2.3. Kilpailussa käytettävä kieli

Kilpailujen pääkieli on suomi, toisena kielenä on ruotsi. Kilpailulajien laji- ja tehtäväkuvaukset tulee olla molemmilla kielillä. Mikäli lajissa on kilpailija, jonka äidinkielenä on ruotsi, myös lajin ohjeet, arvioinnit ja tiedotteet toimitetaan ruotsiksi. Mikäli kilpailija tarvitsee kilpailusuoritusten aikana tulkkia, tulee siitä sopia semifinaalin kilpailujohtajan ja lajin päätuomarin kanssa.

Kilpailijan käyttämä kieli, suomi tai ruotsi, tulee ilmoittaa ilmoittautumisen yhteydessä.

Mikäli sääntöjen eri kieliversioissa ilmenee ristiriitoja, ratkaistaan asia suomenkielisen sääntöversion mukaisesti.

3. ILMOITTAUTUMINEN

3.1. Ilmoittautuminen ja ilmoittautumisaika

Koulutuksenjärjestäjä ilmoittaa kilpailijan Taitaja-kilpailuun kilpailujen verkkosivuilla olevan ilmoittautumisjärjestelmän kautta. Kilpailujärjestäjä julkaisee ilmoittautumisaikan kilpailujen verkkosivuilla. Ilmoittautumisaikaa on vähintään kuukausi ja se päättyy viimeistään 4 kuukautta ennen Taitaja-finaalin alkua.

Ilmoittautumisen yhteydessä koulutuksen järjestäjä ilmoittaa kullekin kilpailijalle kilpailuhuoltajan sekä koulutuksenjärjestäjäkohtaisen joukkueenjohtajan, joiden kautta kilpailujärjestäjä välittää tiedot kilpailijalle. Kilpailuhuoltaja voi edustaa useampaa kilpailijaa. Kilpailuhuoltajalla ja joukkueenjohtajalla on oikeus toimia tarvittaessa kilpailijan edustajana.

3.2. Ilmoittautumismaksu

Ilmoittava koulutuksenjärjestäjä maksaa kustakin kilpailijasta ilmoittautumismaksun, jolla kilpailija on oikeutettu osallistumaan Taitaja-kilpailuun. Ilmoittautumismaksu kattaa osallistumisen sekä semifinaaliin, että finaaliin. Taitaja-kilpailun ilmoittautumismaksu ja maksukäytäntö ilmoitetaan kilpailujen verkkosivuilla.

Ilmoittautumismaksulla tuetaan Taitaja-semifinaalien ja Taitaja-finaalin järjestämistä ja kilpailujen kehittämistä. Ilmoittautumismaksun suuruuden ja maksukäytännön päättää Skills Finland ry.

4. KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

4.1. Kilpailujärjestäjän vastuut ja oikeudet

Taitaja-kilpailusta ja sen järjestelyistä vastaa kilpailujärjestäjäksi valittu koulutuksenjärjestäjä siten kuin näissä säännöissä ja Skills Finland ry:n ja kilpailujärjestäjän välisessä sopimuksessa sovitaan.

Kilpailujärjestäjä vastaa tapahtuman markkinoinnista. Kilpailujen tiedotusvälineenä on Taitaja-kilpailujen verkkosivut www.taitaja.fi.

Kilpailujärjestäjä esittää Skills Finland ry:lle hyväksyttäväksi sopimuksen mukaisesti kilpailun aikataulut, kilpailuohjelman, kilpailulajit ja oheistapahtumat sekä opinto-ohjauksen ja rekrytoinnin palvelujen toteutuksen. Kilpailujärjestäjä tuottaa tapahtumasta loppuraportin Skills Finland ry:n ohjeiden mukaisesti. Esitys tapahtumajärjestelyistä tulee olla Skills Finland ry:llä 10 kuukautta ennen tapahtuman alkua.

Kilpailujärjestäjä vastaa toimijoiden asianmukaisesta kouluttamisesta ja perehdyttämisestä tapahtuman järjestämiseen, Taitaja-kilpailuun, Taitaja-kilpailun sääntöihin sekä arviointiin ja CIS-pistelaskuohjelmaan.

Kilpailujärjestäjä järjestää kilpailupaikan katselmuksen Skills Finland ry:n määräämille tarkastajille. Katselmuksessa tarkastetaan kilpailujärjestelyt. Kilpailut voivat alkaa sen jälkeen kun Skills Finland ry:n määräämät tarkastajat ovat hyväksyneet kilpailujärjestelyt.

4.2. Skills Finland ry:n vastuut ja oikeudet

Skills Finland ry vastaa Taitaja-kilpailun hallinnoinnista ja kehittämisestä, vahvistaa kilpailun säännöt, huolehtii tietojen siirtymisestä kilpailujärjestäjältä seuraavalle ja valvoo järjestelyjen toteutusta.

Skills Finland ry päättää Taitaja-kilpailun pysyvät lajit ja hyväksyy kilpailujärjestäjän esityksen perusteella tapahtumakohtaisesti kilpailun aikataulut, kilpailuohjelman, muut kilpailulajit ja oheistapahtumat sekä opinto-ohjauksen ja rekrytoinnin palvelujen toteutuksen.

Skills Finland ry vastaa Taitajan-kilpailun yleisestä markkinoinnista ja tiedottamisesta sekä vaalii Taitaja-brändiä.

Skills Finland ry auditoi Taitaja-tapahtuman järjestelyt.

4.3. Kilpailun kesto

Taitaja-finaali on 3–4 päivää kestävä kilpailutapahtuma, joka alkaa avajaisilla ja päättyy päättäjäisiin. Kilpailupäiviä on 3. Lajikohtaisen kilpailun ei tarvitse kestää 3 päivää. Kussakin lajissa kilpailun kesto on 10–20 tuntia lajijärjestelyistä riippuen. Lajiaikataulut tulee suunnitella niin, että kilpailijoilla on mahdollisuus kilpailupäivien aikana tutustua kilpailutapahtumaan ja että yleisöllä on koko päivän ajan riittävästi nähtävää tapahtuma-alueella. Samaan lajiperheeseen kuuluvien lajien kesken voidaan kilpailuaikaa jakaa, ottaen huomioon kilpailutapahtuman tarkoitus, kilpailun yleisö ja käytännön järjestelyt.

4.4. Kilpailulajit ja niiden valinta

Taitaja-tapahtumassa on virallisia kilpailulajeja ja näytöslajeja. Skills Finland ry päättää enintään 35 vuosittain toistuvasti järjestettävää virallista kilpailulajia (kohta 9. Pysyvät lajit). Muista virallisista kilpailulajeista sekä näytöslajeista Taitaja-finaalin kilpailujärjestäjä tekee esityksen Skills Finland ry:lle.

Näytöslajin kilpailijamäärä voi olla pienempi ja se voidaan järjestää kutsukilpailuna. Mikäli näytöslajilla ei ole ohjausryhmää, kilpailujohtaja vastaa lajin ohjaamisesta. Näytöslajilla ei ole SM-arvoa, eikä siinä jaeta SM-mitaleja. Näytöslajista ei myöskään saa koulutuksen järjestäjien paremmuutta mittaavia sijoituspisteitä.

Tapahtumassa voidaan järjestää myös ammattinäytöksiä. Ammattinäytöksissä ei kilpailla.

Lajien valinnassa pyritään jatkuvuuteen. Lajien tulee perustua ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoihin ja tutkintojen perusteiden mukaisiin osaamisvaatimuksiin. Kilpailulajin nimestä on tunnistettava ammatillisen perustutkinnon ammattinimike.

4.5. Lajikuvaus

Lajikuvauksen tulee sisältää ainakin seuraavat kohdat:

1. yleiskuvaus kilpailulajista
2. kilpailun luonne (yksilö-/pari-/joukkuekilpailu)
3. osaamisvaatimukset (johdettu tutkinnon perusteista ja työelämän vaatimuksista)
4. kilpailutehtävät
  - a. semifinaalitehtäväkuvaus tai finaalin kilpailutehtävä
  - b. tehtävien laajuus ja käytettävissä oleva aika
5. arvioinnin rakenne
  - a. arviointikonaisuudet
  - b. pääasialliset arviointikriteerit
  - c. kuvaus arvioinnin toteuttamisesta
6. kilpailussa käytettävät materiaalit, laitteet, työvaiheet ja lajialue
7. kilpailujen aikataulu
8. mitä kilpailijan on itse tuotava kilpailupaikalle
9. yhteistyökumppanit.

Kilpailujärjestäjän tulee ilmoittaa kilpailujen verkkosivuilla lajikuvaus kohtien 1–3 osalta viimeistään 1 kuukausi ennen ilmoittautumisajan alkamista ja kohtien 4–9 osalta viimeistään 1 kuukausi ennen semifinaalia tai 2 kuukautta ennen finaalia.

Voimassa olevan lajiohjausryhmän tulee käsitellä kohdat 1–3 Taitaja-kilpailussa seuraavaa Taitaja-kilpailua varten ja toimittaa esitys lajikuvauksesta Skills Finland ry:lle hyväksymistä varten.

4.6. Kilpailutehtävät

Kilpailutehtävien tulee perustua kyseisen ammatillisen perustutkinnon valtakunnallisten tutkinnon perusteiden kiitettävään (K3) tasoon. Kilpailutehtävien kehyksen muodostaa lajikuvaus. Kilpailutehtävien tulee olla modulaarisia siten, että tulosten laskeminen on mahdollista kunkin kilpailupäivän päätteeksi. Kilpailutehtävien tuottamisesta vastaa lajivastaava.

Kilpailutehtävät on laadittava ja arvioitava niin, että osallistujille voidaan tarvittaessa antaa todistus suoritetusta ammattiosaamisen näytöstä tai osanäytöstä.

Taitaja-finaalien kilpailutehtävät ja arviointirakenne julkaistaan kilpailujen verkkosivuilla viimeistään 2 kuukautta ennen Taitaja-finaalin alkua. Tehtävän tulee olla lajikuvauksen mukainen ja siitä tulee ilmetä käytettävät koneet, laitteet, materiaalit sekä työvaiheet. Tehtävää muutetaan ennen kilpailua kilpailun lajituomariston toimesta noin 30 % verrattuna julkaistuun tehtävään.

Finaalin kilpailutehtävä, sen arviointi ja tehtävän laajuus tulee tarkistuttaa ennen finaalia Skills Finland ry:n nimeämällä lajin päätuomarilla.

Kilpailutehtävät tulee koota kilpailujärjestäjän toimesta ja toimittaa Skills Finland ry:lle tehtäväpankkia varten.

Kilpailutehtäviin liittyvien mahdollisten ennakkotietojen suhteen tulee kaikkien kilpailijoiden olla samassa asemassa.

4.7. Kilpailutoimisto

Kilpailutoimisto on kilpailijoiden, tuomareiden, kilpailuhuoltajien ja joukkueenjohtajien palvelutoimisto.

4.8. Virallinen ilmoitustaulu

Virallinen ilmoitustaulu on kilpailutoimistossa tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että kilpailijoilla, kilpailuhuoltajilla ja joukkueenjohtajilla on sinne esteetön pääsy. Kaikki kilpailujärjestäjän antama yleinen informaatio on luettavissa viralliselta ilmoitustaululta.

4.9. Vakuutukset

Kilpailuun osallistuvan kilpailijan tarpeellisesta vakuuttamisesta vastaa se koulutuksenjärjestäjä, joka on ilmoittanut kilpailijan tai kilpailijaryhmän kilpailuun.

Taitaja-finaalin kilpailujärjestäjä vastaa tapahtumavakuutuksista sekä kilpailussa tarvittavien koneiden ja laitteiden vakuuttamisesta.

5. KILPAILIJAT JA TOIMIJAT

5.1. Kilpailijat

Taitaja-tapahtumassa on kilpailijoita:

1. Taitaja SM-lajeissa
2. näytöslajeissa
3. TaitajaPLUS-lajeissa
4. Taitaja-lajeissa 8+1 mallin mukaisesti. Tällöin +1-kilpailija tulee mukaan Taitaja-kilpailujen lajeihin semifinaalien kautta. Semifinaaleissa parhaiten menestynyt +1-kilpailija pääsee finaaliin. +1-kilpailija ei voi voittaa SM-titteliä.
5. Taitaja9-kilpailussa
6. Taitaja-kilpailun ulkopuolelta (vieraskilpailijat, EuroSkills-, WorldSkills- ja Abilympics-valmennettavat).

Osanotto Taitaja-kilpailuun on avoin kaikille ammatillisessa koulutuksessa oleville, kilpailuvuonna 20 vuotta täyttävillä tai sitä nuoremmilla. Kilpailijan tulee olla suorittamassa ammatillista tutkintoa semifinaalin aikana. Kilpailija voi osallistua kilpailuun useamman kerran.

Mikäli ilmoitettu kilpailija on estynyt tulemasta semifinaaliin, voi hänen tilalleen lähettää toisen kilpailijan.

Semifinaalissa hankittu oikeus kilpailla finaalissa on henkilökohtainen. Mikäli finaaliin oikeutettu yksilöläjien kilpailija ei voi osallistua finaalkilpailuihin, hänen tilalleen kutsutaan ensimmäinen finaalkilpailusta karsiutunut kilpailija.

Pari- ja joukkuelajeissa tulee koulutuksenjärjestäjän ilmoittaa varakilpailija mahdollisia sairastapauksia varten. Parin tai joukkueen jäsenen voi pakottavista syistä vaihtaa ilmoittautumisen tai viimeistään semifinaalikelkilpailujen yhteydessä nimettyyn varakilpailijaan Skills Finland ry:n päätöksellä.

Eryistä tukea tarvitsevat kilpailijat voivat ottaa osaa kilpailuun normaalin karsintajärjestelmän kautta. Apuvälineiden ja avustajien käytöstä tulee ilmoittaa ilmoittautumisen yhteydessä.

Lajin päätuomari tekee päätöksen apulaitteiden ja avustajien käyttämisestä laji- ja tapauskohtaisesti.

5.2. Vieraskilpailijat ja +1-kilpailijat

Kilpailujärjestäjän tulee varata vähintään 15 kilpailijapaikkaa kansainvälisille vieraskilpailijoille ja +1-kilpailijoille yhteensä. Skills Finland ry päättää kilpailujärjestäjän esityksestä lajit kuhunkin Taitaja-kilpailuun erikseen.

+1-kilpailijat ja kansainväliset vieraskilpailijat kilpailevat SM-kilpailun ulkopuolella. Heidät arvioidaan SM-kilpailijoiden kanssa tasavertaisesti, mutta lopullisiin tuloksiin heitä ei sijoiteta.

5.3. Kilpailujohtaja

Kilpailujärjestäjä nimeää kilpailujohtajan koko tapahtumalle. Kilpailujohtaja vastaa kilpailun käytännön järjestelyistä ja kilpailun kulusta. Kilpailujohtaja vastaa toiminnastaan kilpailun jurylle ja kilpailujärjestäjälle.

5.4. Kilpailun jury ja ylituomari

Skills Finland ry nimeää kilpailun ylituomarin ja asettaa kilpailujärjestäjän esityksestä kilpailun juryn. Juryyn kuuluu 3–5 jäsentä. Juryn puheenjohtajana toimii kilpailun ylituomari. Jury käyttää kilpailun ylintä päätösvaltaa ja ratkaisee kilpailujärjestäjälle tehdyt vastalauseet. Kilpailun ylituomari vastaa kilpailun arvioinnin oikeellisuudesta Taitaja-finaalissa. Ylituomari vastaa toiminnastaan Skills Finland ry:lle.

Jury kokoontuu kilpailua edeltävänä päivänä, kilpailupäivinä vastalauseajan päätyttyä tai muutoin tarvittaessa.

TaitajaPLUS-kilpailuissa on oma jury, josta tulee olla edustaja olla Taitaja-kilpailujen juryssa. +1-kilpailijoita koskevat asiat päättää Taitaja-kilpailujen jury.

5.5. Päätuomari ja tuomaristo

Skills Finland ry asettaa lajin päätuomarin lajiohjausryhmän esityksestä ensimmäisen lajiohjausryhmäpäivän jälkeen. Lajin päätuomarin tulee olla ohjausryhmän jäsen. Kilpailujärjestäjä asettaa kilpailulajille muut tuomarit lajiohjausryhmien esityksestä viimeistään toisen lajiohjausryhmäpäivän jälkeen.

Tuomaristo koostuu opettajista ja työelämän edustajista. Tuomariston valinnalla tulee varmistaa, että arviointi on asiallista, tasapuolista ja oikeudenmukaista. Tuomareiden tulee olla ammatillisesti kokeneita, päteviä ja alallaan tunnustettuja ammattilaisia. Lajin päätuomarilla tulee olla aikaisempaa kilpailu- ja arviointikokemusta Taitaja-kilpailuissa.

Lajin päätuomari johtaa lajin finaalikilpailuja.

Tuomareiden määrä riippuu lajista ja kilpailijamäärästä. Osa tuomareista voi olla ulkomaalaisia.

Lajin päätuomarin tulee perehdyttää tuomarit Taitaja-kilpailujen sääntöihin, periaatteisiin ja erityisesti lajin arviointiin sekä pistelaskujärjestelmään. Kilpailujohtaja varmistaa, että kaikkien lajien tuomareilla on riittävät tiedot tuomaritehtävän suorittamiseksi.

Tuomariston on oltava kilpailupaikalla kilpailun päättymisen jälkeen, kunnes lajin viralliset tulokset on vahvistettu.

5.6. Lajivastaava ja varavastaava

Kilpailujärjestäjä nimeää kullekin kilpailulajille lajivastaavan ja varavastaavan.

Lajivastaava vastaa finaalissa lajin teknisestä toteutuksesta, lajin käytännön järjestelyistä ja kilpailutehtävien tuottamisesta sekä perehdyttää tuomarit tehtävänsä yhdessä lajin päätuomarin kanssa. Lajivastaava vastaa myös kilpailun aikaisesta toiminnasta lajissaan yhdessä päätuomarin kanssa.

Lajivastaava vastaa semifinaalien organisoinnista ja semifinaalitehtävistä yhdessä lajiohjausryhmän valitseman semifinaalikoordinaattorin kanssa.

Lajivastaava vastaa lajiohjausryhmän koolle kutumisesta ja valmistelee lajiohjausryhmän kokousten päätettävät asiat.

Mikäli lajivastaava on estynyt toimimasta tehtävässään, vastuu lajijärjestelyistä siirtyy varavastaavalle.

5.7. Lajiohjausryhmä

Lajiohjausryhmän tehtävänä on pitää huolta oman lajinsa kehittämisestä ja työelämä-vastaavuudesta.

Lajiohjausryhmä tekee esitykset lajikuvauksista, tehtäväkuvauksista ja semifinaalien toteutuksesta sekä hyväksyy lajivastaavan esitykset lajijärjestelyistä. Lajivastaava toimii ohjausryhmän puheenjohtajana. Lajiohjausryhmän päätökset hyväksyy kilpailujohtaja, ellei näissä säännöissä ole toisin määrätty.

Lajiohjausryhmän suositeltava kokoonpano:

1. lajivastaava
2. edellisen Taitaja-kilpailun kyseessä olevan lajin lajivastaava
3. seuraavan Taitaja-kilpailun kyseessä olevan lajin lajivastaava
4. lajin päätuomari
5. lajin kansainvälisen kilpailuvalmennuksen lajipäällikkö
6. lajin kansainvälisten kilpailujen ekspertti
7. työnantajien/työnantajaliiton edustaja
8. työntekijöiden edustaja
9. yritysedustaja
10. Opetushallituksen edustaja.

Lajiohjausryhmät kokoontuvat vähintään 2 kertaa ennen finaalia.

5.8. Semifinaalikoordinaattori

Semifinaalikoordinaattori vastaa semifinaalien organisoinnista.

5.9. Kilpailuhuoltaja

Kilpailijan kilpailuhuoltajaksi nimetty henkilö toimii kilpailijan huoltajana kilpailun aikana ja hänellä on oikeus toimia tarvittaessa kilpailijan edustajana. Yhden kilpailuhuoltajan vastuulla voi olla useampia kilpailijoita.

Kilpailuhuoltajalla on vapaa pääsy kilpailualueelle ja hänellä on oikeus käyttää samoja tiloja kuin kilpailijat. Kilpailuhuoltaja ei kuitenkaan saa tulla lajialueelle kilpailun, kilpailutaukojen eikä arvioinnin aikana.

5.10. Joukkueenjohtaja

Ilmoittautumisen yhteydessä koulutuksenjärjestäjä nimeää joukkueenjohtajan.

Koulutuksenjärjestäjän joukkueenjohtaja toimii yhteyshenkilönä Taitaja-organisaation ja kilpailijoiden sekä kilpailuhuoltajien välillä.

Hänellä on oikeus toimia tarvittaessa kilpailijan edustajana. Koulutuksenjärjestäjä voi ilmoittaa yhden tai useamman joukkueenjohtajan. Skills Finland ry järjestää joukkueenjohtajille tapaamisen Taitaja-kilpailuissa ennen kilpailujen alkamista ja jokaisena kilpailupäivänä.

Joukkueenjohtaja vastaa koulutuksenjärjestäjän finaalikilpailijoiden majoitusten varaamisesta kilpailujärjestäjän ohjeistuksen mukaan.

Joukkueenjohtajalla on vapaa pääsy kilpailualueelle ja hänellä on oikeus käyttää samoja tiloja kuin kilpailijat. Joukkueenjohtaja ei kuitenkaan saa tulla lajialueelle kilpailun, kilpailutaukojen eikä arvioinnin aikana.

6. TAITAJA-FINAALI, KILPAILUN TOTEUTUS

6.1. Kilpailun kulku

Kilpailija ilmoittautuu yhdessä nimetyn kilpailuhuoltajansa kanssa Taitaja-finaaliin ensimmäistä kilpailupäivää edeltävänä päivänä kilpailupaikalla. Kilpailija sitoutuu allekirjoituksellaan noudattamaan kilpailun sääntöjä ja kilpailujärjestäjän ohjeita.

Kilpailijoille annetaan ohjeistus kilpailun kulusta, noudatettavista työturvallisuusohjeista ja työturvallisuusmääräyksistä sekä lajikohtaisista ohjeista ja arvioinnista. Ohjeistus annetaan lajikohtaisesti lajialueella ennen kilpailun aloittamista.

Kilpailijat aloittavat työskentelynsä lajialueella lajikohtaisten ohjeiden mukaan. Kilpailutehtävä ja selventävä aineisto annetaan kilpailupaikalla kilpailun alkaessa.

Kilpailijoiden tulee toimia itsenäisesti kilpailutehtävää suorittaessaan. Teknisten apuvälineiden kuten matkapuhelinten käyttäminen kilpailutehtävien ratkaisemiseen kilpailusuorituksen aikana on kiellettyä, ellei sitä ole erikseen sallittu tehtävänannossa. Niin ikään ulkopuolinen neuvominen tai avustaminen kilpailutehtävän aikana voi johtaa pistemenetykseen tai kilpailijan kilpailusta sulkemiseen. Kilpailija voi pyytää apua ongelmatilanteissa tuomariston antamien ohjeiden mukaisesti.

6.2. Kilpailualueeseen tutustuminen

Kilpailijoille varataan ohjelmassa riittävä aika lajialueeseen, koneisiin ja laitteisiin sekä materiaaleihin tutustumiseen. Tutustumisen aluksi arvotaan kilpailupaikat. Kilpailujärjestäjä tiedottaa kilpailualueeseen tutustumisesta kilpailijatiedotteessa.

6.3. Kilpailussa käytettävät materiaalit, koneet ja laitteet

Kilpailussa käytettävien koneiden, laitteiden ja materiaalien tulee olla yleisesti kaupan olevia tai muutoin yleisesti koulutuksessa käytettäviä tuotteita.

Kilpailija on vastuussa käytössään olevista työkaluista, laitteista ja apuvälineistä sekä materiaaleista.

6.4. Lajiaikataulu

Lajivastaava vastaa yhdessä päätuomarin kanssa lajikohtaisista aikatauluista. Päivittäisen työkuorman tulee olla tasainen ja kilpailualueella tulee olla toimintaa virallisen kilpailuajan päättymiseen asti.

6.5. Arviointi

Kilpailutehtävät ovat modulaarisia siten, että päiväkohtaiset tulokset ovat arvioitavissa. Päiväkohtaiset tulokset julkaistaan lajialueella ja virallisella ilmoitustaululla jokaisen kilpailupäivän päätteeksi.

Kilpailussa käytetään CIS-pistelaskuohjelmaa. Tuomaristo ratkaisee kilpailijoiden paremmuusjärjestyksen määrittämällä pisteet jokaiselle kilpailijalle kaikista kilpailun osa-alueista. Kilpailijan saamat eri osa-alueiden pisteet tallennetaan CIS-pistelaskuohjelmaan. Eniten pisteitä saanut kilpailija voittaa kilpailun. Muut sijoitukset ratkeavat saatujen pisteiden alenevassa järjestyksessä.

Yksittäisissä arviointikohteissa hyväksytään ainoastaan kokonaispisteet ja puolikkaat pisteet. Ei pisteen kymmenys- tai sadasosia. Pisteiden kymmenesosia voi lopullisiin tuloksiin tulla ainoastaan subjektiivisen arvioinnin kautta, mutta subjektiivisessa arvioinnissa yksittäisten arviointikohteiden tulee noudattaa edellä mainittua periaatetta.

Jaettu sijoja tulee vain siinä tapauksessa, että kilpailijoilla on absoluuttisesti sama pistemäärä.

Finaalin kilpailutehtävä, sen arviointi ja tehtävän laajuus tulee tarkistuttaa ennen finaalia Skills Finland ry:n nimeämällä lajin päätuomarilla.

6.6. Kilpailun tulokset ja niiden julkistaminen

6.6.1. Kilpailijoiden tulokset

Lajikohtaiset tulokset julkaistaan päivittäin.

Epäviralliset tulokset julkaistaan lajinäytöllä, virallisella ilmoitustaululla ja lajialueella heti pistelaskun valmistuttua. Viralliset lajikohtaiset tulokset julkaistaan vastaavissa paikoissa viimeisenä kilpailupäivänä vastalauseen jättöajan päätyttyä, mahdollisen vastalauseen käsittelyn jälkeen.

Kilpailun lajikohtaiset lopputulokset julkaistaan kolmannen kilpailupäivän vastalauseajan päätyttyä. Tuloluettelossa julkaistaan paremmuusjärjestyksessä kilpailijan tai kilpailijaparin sijoitus ja saavutettu pistemäärä.

6.6.2. Koulutuksenjärjestäjäkohtaiset tulokset

Koulutuksenjärjestäjien välisessä vertailussa sijoitukset pisteytetään seuraavasti:

4 pistettä, 1. sija

3 pistettä, 2. sija

2 pistettä, 3. sija

1 piste, diplomitason suoritus, lopputuloksissa vähintään 500 pistettä.

Pisteytyksessä otetaan huomioon ainoastaan viralliset kilpailulajit. Tulokset julkistetaan Skills Finland ry:n päättämällä tavalla.

6.6.3. Palkinnot ja kunniakirjat

Kilpailussa jaetaan kulta-, hopea- ja pronssimitalit sekä rahapalkinnot.

Palkinnot jaetaan lajialueella ja mitalit loppujuhlassa 0–100 skaalan mukaan. Finaalin jälkeen 0–100 skaalan pisteet muutetaan CIS-pistelaskuohjelman mukaisesti 400–600 skaalalle, jonka perusteella kilpailujärjestäjä jakaa diplomikunniakirjat kaikille lopputuloksissa vähintään 500 pistettä savuttaneille.

Skills Finland ry päättää rahapalkintojen suuruudesta kilpailujärjestäjän esityksestä.

+1-kilpailijoille ja kansainvälisille vieraskilpailijoille ei jaeta mitaleja. Heidät huomioidaan muulla, kilpailujärjestäjän ja Skills Finland ry:n sopimalla tavalla.

Lisäksi lajikohtaisesti voidaan jakaa muita raha- ja tavarapalkintoja. Rahapalkinnot sekä mahdolliset tavarapalkinnot jaetaan kilpailun jälkeen, vastalauseajan päätyttyä ja mahdollisten vastalauseiden käsittelyn jälkeen lajialueella. Mitalit jaetaan tapahtuman päättäjäisissä.

Kaikki kilpailijat saavat Skills Finland ry:n myöntämät kunniakirjat osallistumisestaan.

6.6.4. Taitajien Taitaja

Kilpailussa valitaan Taitajien Taitaja. Taitajien Taitaja on oman lajinsa paras kilpailija. Hän on ylpeä omasta osaamisestaan ja omasta ammatistaan sekä ammatillisesta koulutuksesta. Hän on luonteeltaan positiivinen ja ulospäin suuntautunut, hyvä oman lajinsa sekä ammatillisen koulutuksen edustaja. Taitajien Taitaja on halukas ja kyvykäs toimimaan oman ammattialansa ja koko ammatillisen koulutuksen edustajana.

Taitajien Taitaja voi olla yksilö-, pari- tai joukkuelajin kilpailija.

Kilpailun jury valitsee Taitajien Taitajan lajikohtaisten tuomaristojen tekemien ehdotusten perusteella kilpailun kolmantena päivänä. Taitajien Taitaja julkistetaan ja palkitaan päättäjäisilaisuudessa.

Skills Finland ry tekee Taitajien Taitajan kanssa erillisen sopimuksen. Sopimuksella Taitajien Taitaja sitoutuu edustamaan Skills Finlandia, ammatillista koulutusta ja omaa ammattialaansa. Taitajien Taitajan oikeudet ja velvollisuudet määritellään Skills Finland ry:n ja Taitajien Taitajan välisessä sopimuksessa.

6.7. Vastalausemenettely

6.7.1. Periaate

Vastalauseen voi tehdä kilpailutehtävän arvioinnista tai kilpailujärjestelyistä silloin, kun se vaikuttaa tuloksiin. Ohjeet ja lomakkeet vastalauseen tekemiseksi saa kilpailutoimistosta tai kilpailualueelta.

6.7.2. Vastalauseen jättöoikeus

Kilpailija ja hänen edustajansa (kilpailuhuoltaja tai joukkueenjohtaja) voi yhdessä tehdä vastalauseen. Vastalauseen tulee olla sekä kilpailijan että hänen edustajansa allekirjoittama.

6.7.3. Vastalauseen jättöaika

Vastalause tulee tehdä päiväkohtaisesti. Vastalause jätetään viimeistään 1 tunti ennen seuraavan kilpailupäivän alkua. Viimeistä kilpailupäivää koskeva vastalause tulee toimittaa päätuomarille 30 minuutin kuluessa arvioinnin julkistamisesta kilpailun virallisella ilmoitustaululla.

6.7.4. Vastalauseen käsittely

Lajin päätuomari vastaa vastalauseen käsittelystä lajissa. Päätuomarin tulee antaa vastaus sinä päivänä, jolloin se on jätetty, kello 12.00 mennessä. Viimeisenä kilpailupäivänä, jos vastalause koskee viimeisen päivän arviointia tai kilpailujärjestelyjä, tulee vastalause käsitellä välittömästi sen saavuttua päätuomarille. Mikäli tuomariston ratkaisu ei tyydytä vastalauseen tekijöitä, siirretään vastalauseen käsittely kilpailun jurylle.

Vastalause toimitetaan lajin päätuomarille, joka kirjaa vastalauseen saapumisajan ja toimittaa välittömästi kopion vastalauseesta kilpailutoimistoon.

7. TAITAJA-SEMIFINAALI

Semifinaalissa sovelletaan Taitaja-finaalin sääntöjä, mikäli näissä säännöissä ei ole muuta mainintaa.

7.1. Semifinaalin tarkoitus

Semifinaali toimii Taitaja-kilpailun karsintakilpailuna. Semifinaalitapahtuman tavoitteena on myös tehdä ammatillista koulutusta tunnetuksi. Semifinaalitapahtuman yhteyteen on suositeltavaa järjestää erilaisia kilpailun tavoitteita tukevia tapahtumia yleisölle ja kilpailuhuoltajille.

Semifinaaleissa karsitaan Taitaja-kilpailuun ilmoittautuneista yksilölajeissa pääsääntöisesti 8 parasta ja parilajeissa 8 parasta paria ja joukkuelajeissa 8 parasta joukkuetta Taitaja-finaaliin.

Virallisten lajien finaalikilpailijoiden lukumäärä määräytyy semifinaalikilpailuun ilmoittautuneiden perusteella alla olevalla tavalla:

Jos semifinaaleihin ilmoittautuneita on

- 20<** kilpailijaa/paria/joukkuetta, finaaliin pääsee 8 kilpailijaa/paria/joukkuetta
- 15–19** kilpailijaa/paria/joukkuetta, finaaliin pääsee 7 kilpailijaa/paria/joukkuetta
- 10–14** kilpailijaa/paria/joukkuetta, finaaliin pääsee 6 kilpailijaa/paria/joukkuetta
- 5–9** kilpailijaa/paria/joukkuetta, finaaliin pääsee 5 kilpailijaa/paria/joukkuetta
- 0–4** kilpailijaa/paria/joukkuetta, laji toteutetaan näytöslajina.

Semifinaaleissa kunkin lajin parhaiten menestynyt +1-kilpailija pääsee lajinsa finaaliin. Mikäli lajin eri paikkakunnilla järjestettävät semifinaalit eivät ole vertailukelpoisia keskenään, vaan finaaliin pääsy ratkaistaan paikkakuntakohtaisten kiintiöiden kautta, tulee +1-kilpailijoille järjestää erillinen semifinaali.

Semifinaalikiilpailujen järjestämisestä päättää Taitaja-finaalin kilpailujärjestäjä lajiohjausryhmän esityksestä. Semifinaalit tulee jakaa alueellisesti niin, että kilpailijoilla on matkojen ja ajankohdan suhteen yhtäläiset mahdollisuudet osallistua semifinaaleihin.

Mikäli semifinaali järjestetään usealla paikkakunnalla, tulee jokaiselle semifinaalipaikkakunnalle määritellä lajiohjausryhmässä etukäteen kiintiöt, kuinka monta kilpailijaa kultakin paikkakunnalta pääsee jatkoon. Kiintiöt tulee määritellä semifinaaliin ilmoittautuneiden määrän perusteella siten, että paikkakunnalta finaaliin pääsevien kilpailijoiden määrä on suhteutettu kunkin semifinaalipaikkakunnan semifinalistien määrään. Esimerkiksi, jos finalistien määrä lajissa on 8 ja semifinaaleihin on ilmoittautunut paikkakunnalle A 20 kilpailijaa ja paikkakunnalle B 60 kilpailijaa, pääsee paikkakunnalta A 2 kilpailijaa ja paikkakunnalta B 6 kilpailijaa finaaliin.

Mikäli semifinaali on järjestetty monella paikkakunnalla ja semifinaalissa tehdään työ, joka arvioidaan jälkepäin samojen tuomareiden toimesta, ei paikkakuntakohtaisia kiintiöitä tarvita.

7.2. Semifinaalijärjestäjän vastuut ja oikeudet

Semifinaalijärjestäjä vastaa karsintakilpailun järjestämisestä lajiohjausryhmän, lajivastaavan ja semifinaalikoordinaattorin ohjeiden mukaisesti. Mikäli semifinaalijärjestäjä (oppilaitos) on ilmoittanut kilpailijoita siihen kilpailulajiin, jossa itse järjestää semifinaalin ja semifinaaleja järjestetään myös toisen koulutuksenjärjestäjän toimesta toisella paikkakunnalla, on oman oppilaitoksen kilpailijoiden osallistuttava toisen koulutuksenjärjestäjän järjestämään semifinaaliin.

Mikäli lajissa järjestetään semifinaalit vain yhdellä paikkakunnalla, tulee järjestävän oppilaitoksen kilpailijoiden osallistua semifinaaliin ensimmäisenä kilpailupäivänä.

Semifinaalijärjestäjällä on oikeus käyttää markkinoinnissaan "Taitaja-semifinaalijärjestäjä" -nimikettä ja Taitaja-logoa.

Semifinaalijärjestäjä vastaa semifinaaliin liittyvistä tapahtumavakuutuksista sekä kilpailussa tarvittavien koneiden ja laitteiden vakuuttamisesta.

Kilpailuun osallistuvan kilpailijan tarpeellisesta vakuuttamisesta vastaa se koulutuksenjärjestäjä, joka on ilmoittanut kilpailijan tai kilpailijaryhmän kilpailuun.

7.3. Semifinaalin ajankohta

Semifinaali järjestetään viimeistään 2 kuukautta ennen Taitaja-finaalia (tammi-helmikuussa). Ajankohdan tulee olla selvillä viimeistään 2 kuukautta ennen semifinaalia. Semifinaalien ajankohdasta päättää Skills Finland ry Taitaja-finaalin kilpailujärjestäjän esityksestä.

7.4. Semifinaalikiilpailun kesto

Semifinaalit ovat yksipäiväisiä ja kilpailutehtävien laskennallinen suoritus aika 4–7 tuntia. Suoritus aikaan ei lasketa kilpailuun perehdyttämis- ja tehtävien antoaikaa.

Mikäli lajin kannalta on edullista järjestää semifinaalit kaksipäiväisinä, voi lajiohjausryhmä esittää Skills Finland ry:lle poikkeavaan käytäntöä järjestämisen suhteen.

7.5. Semifinaalikiilpailijoiden määrä

Kilpailijamäärä semifinaalissa on vapaa. Mikäli lajiohjausryhmä päätty oppilaitoskohtaisten kilpailijamäärien rajoittamiseen, tulee siitä tehdä esitys Skills Finland ry:lle.

Tavoitteena on taata osallistumismahdollisuus kaikille halukkaille kilpailijoille. Mikäli kiintiöitä tarvitaan, valtakunnallinen lajiohjausryhmä voi esittää kilpailijoiden määrää rajattavaksi tiukimmillaan 1 kilpailija, pari tai joukkue / oppilaitoksen toimipiste.

Mikäli kilpailijamäärää rajoitetaan edellä kuvatulla tavalla, tulee se hyväksyttävä Skills Finland ry:llä ja julkaista lajikuvaus yhteydessä ennen ilmoittautumisen alkamista.

Oppilaitoskohtaiset karsinnat voidaan järjestää oppilaitokselle parhaiten sopivana ajankohtana.

7.6. Semifinaalin kilpailutehtävät

Lajiohjausryhmä vastaa semifinaalitehtävien tuottamisesta yhdessä semifinaalikoordinaattorin ja semifinaalijärjestäjien kanssa.

Semifinaalitehtävien tulee olla linjassa kilpailujen verkkosivuilla julkaistavan finaalitehtävän kanssa. Mikäli lajissa järjestetään useampia semifinaaleja eri paikkakunnilla, tulee tehtävien olla vaativuudeltaan verrattavissa toisiinsa, mutta tehtävien ei tarvitse olla ehdottomasti samoja.

Kuvaus tehtävistä ja arvioinnista julkaistaan kilpailujen verkkosivuilla viimeistään 1 kuukausi ennen semifinaalia. Tehtävän tulee olla lajikuvausten mukainen ja siitä tulee ilmetä käytettävät koneet, laitteet, materiaalit sekä työvaiheet.

Semifinaalin kilpailutehtävä, sen arviointi ja tehtävän laajuus tulee tarkistuttaa ennen semifinaalia lajiohjausryhmällä.

Kilpailutehtävät tulee koota Taitaja-finaalin kilpailujärjestäjän toimesta ja toimittaa Skills Finland ry:lle julkaistavaksi tehtäväpankissa verkkosivuilla.

7.7. Semifinaalin arviointi

Semifinaalitehtävien arvioinnin rakenteen tulee perustua CIS-pistelaskuohjelmaan.

7.8. Semifinaalin tulokset, niiden julkistaminen ja palkinnot

Semifinaalin kilpailujohtaja ilmoittaa semifinaalin epäviralliset tulokset mukana olleille kilpailijoille ja kilpailuhuoltajille sekä lajinsa semifinaalikoordinaattorille. Semifinaalikoordinaattori tarkastaa kilpailun tulokset ja varmistaa niiden oikeellisuuden. Tarkastetut, viralliset tulokset toimitetaan kilpailuhuoltajalle ja Skills Finland ry:lle.

Kaikkien semifinaalien tulokset ja finalistien nimet julkaistaan Taitaja-kilpailujen verkkosivuilla 2 kuukautta ennen finaalia. Finalisteille tiedotetaan järjestelyistä ilmoittautumisen yhteydessä nimetyn kilpailuhuoltajan kautta.

Mikäli semifinaaleissa päätyy viimeiselle finaalisijalla useampi kilpailija, tulee lajiohjausryhmän tällaisia tapauksia varten määritellä semifinaalitehtävästä etukäteen tehtäväosio, jonka pisteiden paremmuuden perusteella finaali paikka ratkaistaan.

Semifinaalissa voidaan jakaa raha- tai tavarapalkintoja.

7.9. Semifinaalin vastalausemenettely

Vastalauseen voi tehdä kilpailutehtävän arvioinnista tai kilpailujärjestelyistä silloin, kun se vaikuttaa tuloksiin. Ohjeet vastalauseen jättämiseen saa semifinaalin kilpailujohtajalta. Kilpailija ja hänen edustajansa (kilpailuhuoltaja tai joukkueenjohtaja) voi yhdessä tehdä vastalauseen. Vastalauseen tulee olla sekä kilpailijan että hänen edustajansa allekirjoittama.

Vastalauseen voi tehdä välittömästi virheen havaitsemisen jälkeen ja se tulee jättää kilpailujohtajalle viimeistään 2 vuorokautta arvioinnin julkistamisen jälkeen.

Semifinaalin kilpailujohtaja vastaa vastalauseen käsittelystä lajissa. Kilpailujohtajan tulee antaa vastaus 2 vuorokauden sisällä vastalauseen saamisesta. Semifinaalin kilpailujohtaja toimittaa vastalauseen sekä oman vastauksensa Skills Finland ry:lle tiedoksi.

Mikäli ratkaisu ei tyydytä vastalauseen tekijöitä, siirretään vastalauseen käsittely Skills Finland ry:lle.

7.10. Semifinaalin toimijat

7.10.1. Kilpailujohtaja

Kullakin järjestettävällä semifinaalilla tulee olla kilpailujohtaja, joka vastaa semifinaalin toteutuksesta, rehdistä ja oikeudenmukaisesta arvioinnista sekä lopputuloksen vahvistamisesta. Lajiohjausryhmä valitsee semifinaalin kilpailujohtajan semifinaalijärjestäjän esityksestä.

Semifinaalin kilpailujohtajalla tulee olla aikaisempaa arviointikokemusta tai järjestämiskokemusta ammattitaitokilpailuissa. Poikkeuksena uudet näytöslajit.

7.10.2. Tuomaristo

Semifinaalijärjestäjä valitsee karsintakilpailun tuomariston. Tuomariston valinnalla tulee varmistaa, että arviointi on asiallista, tasapuolista ja oikeudenmukaista. Tuomareiden tulee olla ammatillisesti kokeneita, päteviä ja alallaan tunnustettuja ammattilaisia.

Tuomareina voivat toimia kilpailuhuoltajat tai muut kilpailuun osallistuvien oppilaitosten edustajat, mikäli he täyttävät tuomareille asetettavat vaatimukset ja semifinaaliin osallistuvat niin yksimielisesti sopivat.

Kilpailijan oma kilpailuhuoltaja, valmentaja tai opettaja ei saa kuitenkaan toimia semifinaalissa oman kilpailijan tehtävien arvioijana muutoin kuin sokkoarviointitilanteessa, jossa arvioijalla ei ole tietoa, kenen työtä hän arvioi.

7.10.3. Semifinaalikoordinaattori

Semifinaalikoordinaattorin valitsee lajiohjausryhmä lajivastaavan esityksestä. Semifinaalikoordinaattori vastaa semifinaalijärjestelyistä ja yhteydenpidosta semifinaalijärjestäjiin. Semifinaalikoordinaattori auttaa ja opastaa semifinaalijärjestäjää niin, että lajiohjausryhmän päätökset toteutuvat semifinaaleissa.

8. TAITAJA-KILPAILUJÄRJESTÄJÄKSI HAKEMINEN

Skills Finland ry tekee hakumenettelyä ja kilpailujärjestäjän valintaa koskevat päätökset. Haku julkaistaan Skills Finland ry:n verkkosivuilla ja muulla Skills Finland ry:n päättämällä tavalla.

9. PYSYVÄT LAJIT

Auto- ja kuljetustekniikka		Fordons- och transportteknik
101	Autonasennus	Fordonsmekanik
102	Autokorinkorjaus	Bilskadereparation
103	Automaalaus	Billackering
104	Kuljetuslogistiikka	Transportlogistik
105	Metsäkoneen käyttö	Användning av skogsmaskin

IT ja viestintäteknologia		IT och informationsteknik
201	CAD-suunnittelu	CAD-planering
202	Painotekniikka	Tryckteknik
203	Painotuotteen suunnittelu	Planering av trycksaker
204	Tietojenkäsittely	Databehandling
205	Tietokoneet ja verkot	Datorer och nätverk
206	Verkkosivujen tuottaminen	Produktion av webbsidor

Palvelut		Service
302	Hiusmuotoilu	Frisering
303	Kauneudenhoito	Skönhetsvård
304	Kukkasidonta	Blomsterbinderi
305	Lähihoitaja	Närvårdare
306	Puhdistuspalvelu	Rengöringsservice
307	Pukuompelu	Klädsömnad
308	Somistus	Dekoration

Rakentaminen		Byggnade
401	Huonekalupuuseppä	Möbelsnickare
402	Ilmastointiasennus	Ventilationsinstallation
404	Maalaus ja tapetointi	Målning och tapetsering
405	Putkiasennus	Rörläggning
406	Sähköasennus	Elinstallation
407	Talonrakennus, kirvesmiestyöt, muuraus ja laatoitus	Husbyggnad, timmermansarbete, murning och plattsättning
410	Viherrakentaminen	Anläggning av grönområde

Ravitsemispalvelut		Kosthållstjänster
501	Kondiittori	Konditor
502	Ravintolakokki	Restaurangcock
503	Cateringkokki	Cateringcock
504	Tarjoilija	Servitör

Teollisuus		Industri
601	Automaatioasennus	Automationsteknik
602	Elektroniikka	Elektronik
603	Koneistus	Maskinbearbetning
605	Levy ja hitsaus	Plåt och svetsning
606	Mekatroniikka	Mekatronik

Skills
skillsfinland

www.skillsfinland.fi